

Undersökning av levnadsförhållanden 2004-2005

LE0101

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
A Administrativa och legala uppgifter	2
A.1 Ämnesområde	2
A.2 Statistikområde	2
A.3 SOS-klassificering	2
A.4 Statistikansvarig	2
A.5 Statistikproducent	3
A.6 Uppgiftsskyldighet	3
A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8 Gallringsföreskrifter	3
A.9 EU-reglering	3
A.10 Syfte och historik	3
A.11 Statistik användning	4
A.12 Uppläggning och genomförande	4
A.13 Internationell rapportering	4
A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B Kvalitetsdeklaration	4
B.0 Inledning	4
B.1 Innehåll	4
1.1 Statistiska målstorheter	4
1.1.1 Objekt och population	4
1.1.2 Variabler	5
1.1.3 Statistiska mått	10
1.1.4 Redovisningsgrupper	10
1.1.5 Referenstider	11
1.2 Fullständighet	11
B.2 Tillförlitlighet	11
2.1 Tillförlitlighet totalt	11
2.2 Osäkerhetskällor	12
2.2.1 Urval	12
2.2.2 Ramtäckning	12

2.2.3	Mätning	12
2.2.4	Svarsbortfall	12
2.2.5	Bearbetning	12
2.2.6	Modellantaganden	12
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	14
B.3	<i>Aktualitet</i>	14
3.1	Frekvens	14
3.2	Framställningstid	15
3.3	Punktlighet	15
B.4	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	15
4.1	Jämförbarhet över tiden	15
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	15
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	15
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	15
5.1	Spridningsformer	15
5.2	Presentation	16
5.3	Dokumentation	16
5.4	Tillgång till primärmaterial	16
5.5	Upplysningstjänster	17

A Administrativa och legala uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Levnadsförhållanden

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Centrala indikatorer för beskrivning av levnadsförhållanden

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se http://www.scb.se/templates/Standard_55322.asp

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: SCB
Postadress: Box 24300 10451 Stockholm
Besöksadress: Karlavägen 100 Stockholm
Kontaktperson: Eiwor Höglund Dávila
Telefon: 08-5069 4556
Telefax: 08-5069 4005
E-post: eiwor.hoglund@scb.se

A.5 Statistikproducent

<i>Myndighet/organisation:</i>	SCB
<i>Postadress:</i>	Box 24300 10451 Stockholm
<i>Besöksadress:</i>	Karlavägen 100 Stockholm
<i>Kontaktperson:</i>	Eiwor Höglund Dávila
<i>Telefon:</i>	08-5069 4556
<i>Telefax:</i>	08-5069 4005
<i>E-post:</i>	eiwor.hoglund@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Uppgifterna får behållas så länge behov föreligger

A.9 EU-reglering

Inga bindande EU-direktiv. Däremot ingår sedan 2004 frågor från EU-SILC (European Survey on Incomes and Living Conditions) som regleras via EU-förordning.

A.10 Syfte och historik

Undersökningarna är främst avsedda att utgöra underlag för samhällsdebatt och reformarbete men kan också utnyttjas för forskningsändamål. Den statistik som produceras skall belysa välfärden – både nuläge och förändring över tid, samband mellan problem på olika områden samt skillnader mellan olika befolkningsgrupper.

Utbyggnaden av ULF har skett etappvis. Vid starten hösten 1974 ingick välfärdskomponenterna hälsa, ekonomi, sysselsättning och arbetsmiljö, utbildning samt boende. 1976 tillkom fritid och sociala relationer, 1978 politiska resurser, trygghet och säkerhet.

Fr.o.m. 1979 tillämpas i ULF en indelning i fyra huvudområden som återkommer med viss periodicitet. De fyra huvudområdena är Hälsa och omsorg, Arbetsliv, Sociala relationer samt Fysisk miljö.

Dessa fördjupningar genomförs under en tvåårsperiod (sedan 1980). I varje fördjupningsomgång ingår ett antal centrala indikatorer från respektive välfärds-komponent samt frågor som utgör grund för gängse bakgrundsvariabler. Från och med år 1986 ingår regelbundet en paneldel i undersökningen.

A.11 Statistikanvändning

Undersökningen utgör underlag för samhällsdebatt, planering och utvärdering av såväl offentlig verksamhet, forskning och mycket annat. Till varje komponent i undersökningen är knutet en referensgrupp där representanter för framför allt ansvariga myndigheter och forskningen inom området finns representerade. Bland representerade myndigheter kan nämnas socialstyrelsen, integrationsverket, socialdepartementet, LO, socialforskningsinstitutet och folkhälsoinstitutet. Dessutom finns ett programråd med extern representation som tar ställning till verksamhetsplaner och uppnådda resultat.

A.12 Uppläggning och genomförande

Urvalet består år 2004 av ca 7600 individer 16år och uppåt och år 2005 av ca 6000 individer. Urvalet dras från RTB. Undersökningen genomförs årligen i form av kvartalsvisa undersökningar. Fältarbetet pågår under vardera åtta veckor med besöksintervju som huvudmätmetod.

Bortfallsuppföljningen sker i form av telefonintervjuer. Den genomsnittliga intervjutiden ligger på cirka 70 minuter. Efterbearbetning (registrering, rättning, kodning) sker i skraddarsydd miljö (visual basic). Innehållet förändras enligt en långsiktig plan. Utifrån intervjudata skapas en mängd härledda variabler. Till detta kommer en omfattande registerinsamling, främst inkomster från IoF. Uppräkningstalen (viktsystemet) bygger på efterstratifiering efter kön, ålder, civilstånd och H-region.

A.13 Internationell rapportering

Uppgifter från EU-SILC – frågorna levereras till Eurostat.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Översyn av ULF-undersökningen har pågått sedan 2004. Under 2006 har urvalet delats i två delar, en med besöksintervju och en med telefonintervju som insamlingsmetod. Utvärdering av detta försök kommer att ske under hösten 2007.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Huvudsakligen redovisas procentskattningar och medelvärden för olika välfärdsindikatorer.

1.1.1 Objekt och population

Undersökningarna är inriktade på att ta fram statistiska uppgifter för den grupp av personer som fyller 16 år och däröver under undersökningsåret, övre åldersgräns saknas alltså dessa år. Urvalet dras från personer som stadigvarande är bosatta i Sverige. Stadigvarande bosatt är den som är kyrkobokförd i riket och inte vistas utomlands långvarigt. I redovisningen kan objekten utgöras av individer (även barn) och hushåll.

1.1.2 Variabler

ULF-innehållet är föremål för ständig översyn, indikatorer utgår, nya tillkommer. Intervjublanketterna finns tillgängliga på SCB:s hemsida. Nedan redovisas indikatorer som ingår när respektive huvudområde är fördjupad.

Hälsa och omsorg

Huvudinnehåll: *Allmänt hälsotillstånd - Sjukhusvistelser och läkarbesök - Tandtillstånd och tandläkarbesök - omsorgsbehov*

Indikatorer

Bedömning av eget hälsotillstånd

Förekomst långvarig sjukdom

- erhåller regelbunden medicinsk behandling
- har svåra besvär
- har nedsatt arbetsförmåga i olika hög grad till följd av långvarig sjukdom
- besvärens debuttidpunkt
- läkarkontakt för långvarig sjukdom

Nedsatt syn eller hörsel

Nedsatt rörlighet

- hjälpbehov bland rörelsehindrade personer

Tillfällig aktivitetsnedsättning orsakad av sjukdom eller skada

- sjukskrivning

Sjukhusvård

Upplevt men ej tillgodosett behov av läkarvård

Tandläkarbesök

Behov av vård och omsorg bland handikappade och äldre

Rökvanor

Motionsvanor

Arbetsliv

Ekonomi:

Huvudinnehåll: *Bostads- och barntillsynskostnader - Inkomster, transfereringar - Tillgång till viss materiell utrustning*

Indikatorer

Arbetsinkomst för intervjuperson och eventuell make/maka

Disponibel inkomst per person

Hushållets disponibla inkomst

Inkomst före och efter skatt för intervjuperson och eventuell make/maka

Barnomsorgskostnader

Bostadskostnader

Möjlighet att skaffa fram 14 000 kr inom en vecka

Tillgång till bil, båt, husvagn

Sysselsättning och arbetstider:

Huvudinnehåll: *Arbetslösheterfarenhet - Arbetstider - Egna sysselsättningsförhållanden - Make/makas sysselsättningsförhållanden - Restider*

Indikatorer

Aktuella sysselsättningsförhållanden

Yrke

Näringsgren

Arbetslösheterfarenhet

Huvudsaklig arbetstid eller skiftform

- arbetstid

- restid

- övertid

- extraarbete

Obekväma arbetstider
- lördags- och söndagsarbete
- morgon- och kvällsarbete
- nattarbete
- skiftarbete

Önskemål om ändrade arbetstider

Vidareutbildning på arbetstid

Orsaker till deltidarbete

Önskemål om förvärvsarbete

Hinder för förvärvsarbete

Arbetsmiljö:

Huvudinnehåll: *Fysisk och psykosocial arbetsmiljö*

Indikatorer

Fysisk arbetsmiljö

- besvär av gas, damm, rök eller dimma
- besvär av olämplig belysning
- besvär av otillräcklig ventilation
- besvär av värme, kyla, drag
- buller
- farliga ämnen
- olämpliga arbetsställningar
- risk för olycksfall
- skakningar och vibrationer
- smuts
- svettig i jobbet
- tunga lyft
- upprepade och ensidiga arbetsrörelser
- bildskärmsarbete

Psykosocial arbetsmiljö

- enformighet
- frihet i arbetet
- jäkt
- personlig tillfredsställelse i arbetet
- psykisk ansträngning
- inflytande

Utbildning:

Huvudinnehåll: Utbildningsnivå -studieaktiviteter

Indikatorer

Hel- och deltidsstuderande vid intervjutillfället

Individens utbildningshistorik

Utbildningens yrkesinriktning

Utbildningsnivå

Utbildningstid

Skolform

Studerande vid intervjutillfället efter typ av studier

Studiedeltagande efter

- antal kurser
- antal timmar
- förläggning till arbetstid
- kursarrangör
- kursinnehåll
- syfte

Invandrades förmåga att läsa svenska

Fysisk miljö

Transporter och kommunikationer:

Huvudinnehåll: *Avstånd till service - Individuella transportresurser - Kollektivtrafikstandard - Transportarbete/resmönster*

Indikatorer

Tillgång till bil

Faktisk restid till arbetet/skolan

Fritid:

Huvudinnehåll: *Fritidsaktiviteter - Semesterresande- Fritidshusboende*

Indikatorer

Semesterresande

Tillgång till och vistelse i fritidshus

Boende:

Huvudinnehåll: *Inre och yttre boendemiljö - Trygghet och stabilitet i boendet - Yttre boendemiljö - Åsikter om bostaden och omgivningen*

Indikatorer

Hustyp, upplåtelseform

Utrymmesstandard, trångboddhet

Bostadens utrustning

Grannkontakter

Skadegörelse i bostadsområdet

Hemförsäkring

Sociala relationer

Politiska resurser:

Huvudinnehåll: *Bedömning av samhällets service - Föreningsverksamhet - Politiska aktiviteter*

Indikatorer

Föreningsliv, medlemskap och aktivitet i

- politiska partier
- fackliga organisationer

Politiska aktiviteter

- diskussionsagerande

Förmåga att överklaga ett beslut av en myndighet

Sociala relationer:

Huvudinnehåll: *Hushållets sammansättning och familjebildning - Kontakter och kontaktmöjligheter med grannar, släkt och vänner*

Indikatorer

Hushållets sammansättning

Uppväxtfamilj

Barnomsorg

Umgänge med barn föräldrar och syskon

Kontakt med arbetskamrater i och utanför arbetet

Umgänge med grannar samt andra vänner och bekanta

Har någon nära vän

Trygghet och säkerhet:

Huvudinnehåll: *Försäkringskydd - Offer för våld, hotelser, stölder och skadegörelse - Oro inför vissa förhållanden*

Indikatorer

Utsatt för våld eller hot om våld
- typ av våld
- skadornas art och konsekvenser
- poliskontakter

Utsatt för egendomsbrott
- typ av stöld eller skadegörelse

Oro för
- egen hälsa
- familjens ekonomi
- arbetslöshet
- våld eller inbrott
- den internationella situationen

Försäkringskydd
- hemförsäkring för bostad

1.1.3 Statistiska mått

I undersökningen studeras främst totala antalet objekt (vanligen individer eller hushåll) med en viss egenskap, procenttal samt medelvärden i population och redovisningsgrupper.

1.1.4 Redovisningsgrupper

I undersökningen utnyttjas en mängd redovisningsgrupper. Bland de mest centrala kan nämnas kön, ålder, familjetyp, familjcykel (generation), region,

socioekonomisk grupp, medborgarskap.

1.1.5 Referenstider

Datainsamlingen sker genom fyra (kvartals)undersökningar per år. Härigenom erhålls årsmedeltal för de olika undersökningsvariablerna. I blanketten förekommer många olika referensperioder: senaste veckan, senaste fjorton dagarna, två månader, tre månader, 12 månader, fem år etc

1.2. Fullständighet

Stor täckning av respektive välfärdskomponent i samband med fördjupningsår. För 2004-2005 gäller detta i första hand hälsa och omsorg.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Det är främst noggrannheten eller det totala felet i en skattning som är av intresse för statistikanvändarna. För beräkning av det totala felet krävs kunskaper om de olika feltypernas storlek. Den kunskap som finns är inte kvantifierbar på alla punkter, varför exakta beräkningar av hela felets storlek sällan kan göras.

Det totala felet kan diskuteras med hjälp av en felmodell. Först kan man göra en uppdelning i ett icke-systematiskt fel och ett systematiskt fel.

Det icke-systematiska felet (precisionen) är ett uttryck för den slumpmässiga avvikelser från skattningens förväntade värde och beror bl.a. på att endast ett stickprov av befolkningen undersöks.

Ett systematiskt fel (skevhet/ bias) föreligger då skattningens förväntade värde skiljer sig från parameterns sanna värde. Anledningen till förekomsten av systematiska fel kan exempelvis vara estimatorns matematiska egenskaper eller systematiskt felaktiga mätningar (om t ex den intervjuade på en fråga om avstånd till närmaste postkontor tenderar att ange för kort avstånd).

Storleken av de systematiska felen kan ofta endast bli föremål för bedömning. Det bör dock observeras att samma feltyp kan ha olika inverkan på olika estimatorer. Ett bortfall, även av måttlig storlek, medför en automatisk underskattning av olika totaler om inte särskilda vägningsförfaranden tillgrips, men behöver inte medföra systematiskt fel uppträder vid skattning av medelvärden.

Vid förekomst av systematiskt fel är sannolikheten att ett konfidensintervall innehåller det sanna parametervärdet lägre än den angivna konfidensgraden. Så länge det systematiska felet är mindre än en femtedel av det slumpmässiga felet är betydelsen av det förstnämnda felet dock försumbar om man använder intervall med konfidensgraden 95 %.

Både det icke-systematiska och det systematiska felet kan i sin tur delas upp i fel orsakade av icke-observation (som uppkommit genom att man inte kunnat

observera/intervjua hela urvalet, och observations- eller mätfel (som gör att värdet avviker från det "sanna" värdet för den variabel man avser mäta). De olika feltyperna som diskuteras i det följande har grupperats efter denna uppdelning. Observera att de kan innehålla bidrag från både ickesystematiska och systematiska källor.

I princip bör en bedömning göras för varje skattning. När vi här redovisar vissa bedömningar om olika feltyperns effekt är det allmänt hållna synpunkter som förs fram. Man bör vara beredd på att effekten kan vara annorlunda i särskilda fall. Speciellt gäller detta känsliga variabler och små redovisningsgrupper.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Storleken på urvalsfelet eller det slumpmässiga felet kan uppskattas från undersökningsresultaten. Det anges normalt i termer av skattningens varians, standardavvikelse eller konfidensintervall. Konfidensgraden är ett mått på sannolikheten att man vid den valda proceduren skall erhålla ett intervall som innehåller skattningens förväntade värde. Approximativa längden av halva 95-procentiga konfidensintervall redovisas i rapporterna.

2.2.2 Ramtäckning

Täckningsfel på grund av icke-observation kan bero på undertäckning i undersökningen, dvs att vissa objekt i undersökningspopulationen saknas i urvalsramen. Undertäckningen i ULF är både absolut och relativt sett liten, varför undertäckningsfelen kan negligeras.

En annan typ av täckningsfel är övertäckning som förekommer om objekt som ej tillhör undersökningspopulationen ingår i urvalsramen och kan komma med i resultatredovisningen. Förekomsten av övertäckning medför inga systematiska fel eftersom denna (avlidna, emigranter) gallras ut före intervjuerna. Den har dock effekten att precisionen blir sämre än om ingen övertäckning förelegat. Denna effekt är dock mycket svag i ULF. Övertäckningen omfattar ca 1 % av urvalet/populationen. Vid populationsskattningarna tas hänsyn till övertäckning.

2.2.3 Mätning

Observationsfel eller mätfel: intervjuarfel, respondentfel, oklara intervjufrågor, metod för uppgiftsinsamling.

Intervjuaren kan missuppfatta instruktioner eller intervjupersonens svar, vilket bidrar till det systematiska felet. I genomsnitt gör en intervjuare ca 40 intervjuer under ett år (fler i storstadsområden och betydligt färre i glesbefolkade områden). Systematisk missuppfattning hos enstaka intervjuare kanske inte snedvrider resultaten i nämnvärd utsträckning, men ett mått på detta slags fel kan inte anges.

Intervjuarens personlighet och uppträdande kan påverka svaren, speciellt på "subjektiva" frågor, t ex attitydfrågor.

I viss utsträckning förekommer vid intervjun felaktigt utelämnade frågor. Då

komplettering i efterhand inte alltid är möjlig, ökar det partiella bortfallet.

Respondentfel kan vara minnesfel, att man medvetet eller omedvetet förvränger svaret, eller att man helt enkelt inte kan besvara frågan.

De flesta av ULF-frågorna handlar om nuläget, där minnesfel inte spelar någon större roll som felkälla. Svaren på frågor av typen "Hur ofta under de senaste 12 månaderna?" bör däremot tolkas med försiktighet.

En felkälla kan vara att intervjupersonen under intervjun söker framställa sig i så god dager som möjligt. Man är då angelägen att avge "socialt acceptabla" svar alternativt svar som man tror intervjuaren själv skulle instämma i. ULF innehåller endast ett fåtal attitydfrågor som skulle kunna medföra denna risk. Däremot ingår en del frågor om vanor och beteenden där inverkan av denna felkälla inte kan uteslutas.

Frågorna i ULF-blanketten är mer eller mindre lättbesvarade. Det är också troligt att vissa frågor uppfattas olika av olika intervjupersoner. Speciell försiktighet bör iaktas vid tolkningen av svar på attitydfrågor, avståndsfrågor och frågor om hur ofta man gjort något, t ex motionerat eller träffat släkt och vänner.

Metoder för uppgiftsinsamling. Uppgifterna i ULF insamlas huvudsakligen vid besöksintervjuer. Blanketten är anpassad till just denna intervjuetod med svars kort (som intervjupersonen får läsa) för frågor med komplicerade svarsalternativ. Andelen telefonintervjuer, som genomförs vid bortfallsuppföljningen men i vissa fall även under ordinarie fältarbetsperioder, utgjorde fram till 1983 ca 10-12 procent men har under senare år ökat till 20 procent.

För att undersöka om telefon- och besöksintervjuer ger olika svar genomfördes under 1993 ett experiment i H-regionerna 5 och 6. Samtliga personer boende i H-regionerna 5-6 fördelades slumpmässigt till två lika stora grupper. Den ena telefonintervjuades (375 st.) och den andra besöksintervjuades (357 st.). Om urvalspersonen inte ville delta p.g.a. en viss intervjuetod var det tillåtet att byta metod. Detta skedde bara i undantagsfall. Analysen pekar på mycket små metodskillnader.

Indirekta intervjuer. Med indirekt intervju avses att intervjun genomförts med annan person än den som utvalts att delta i undersökningen. Enligt reglerna skall denna person vara en som noga känner till intervjupersonens förhållanden, helst make/maka/sambo, föräldrar, vuxna barn. Även kurator, avdelningssköterska vid en vårdanstalt kan komma i fråga.

Erfarenheterna tyder på att indirekta intervjuer mycket väl kan användas. Vissa problem kan dock förekomma. Den "indirekta" uppgiftslämnaren kan t ex tro sig känna till intervjupersonens arbetsförhållanden men vet i själva verket inte att intervjupersonen bytt arbetsuppgifter och därigenom fått förändrade arbetsförhållanden.

Sannolikt är detta slags fel av begränsad omfattning. Vid indirekt intervju

exkluderas frågor som bedömts som olämpliga att ställa indirekt. Dessutom utgör de indirekta intervjuerna en mycket liten andel av det totala antalet intervjuer. För perioden 2004-2005 rör det sig om ca 1 procent per år.

Som en sorts "indirekta" intervjuer kan även betraktas de intervjuer som görs med utländska medborgare genom tolk eller genom någon familjemedlem som kan tala svenska (mer eller mindre bra). Vid skälobservationer har det framkommit att kvaliteten i dessa intervjuer inte alltid är acceptabel.

2.2.4 Svartsbortfall

Fel på grund av icke-observation: bortfallsfel.

Bortfallsfel beror på bortfall av undersökningsobjekt och/eller partiellt bortfall av uppgifter avseende en viss variabel. Objektbortfallet i ULF har för åren 1990-2001 varierat mellan 19,5 och 23,9 procent av nettourvalen. 2004-2005 uppgick bortfallet till ca 25 procent. Till detta kommer ett partiellt bortfall av varierande storlek på de olika frågorna. Storleken av bortfallsfelet beror på samband mellan värdet på undersökningsvariabeln och egenskapen att delta i undersökningen eller ej respektive att besvara eller ej besvara den aktuella frågan. Om ett sådant samband ej föreligger uppträder inte bortfallsfel i skattningarna.

Bedömningar av bortfallsfelets storlek är i allmänhet mycket svåra att göra. Av naturliga skäl kan man endast i undantagsfall göra empiriska studier av detta. Det handlar då om avstämningar mot uppgifter som insamlats på annat sätt, men i allmänhet är man hänvisad till mer eller mindre välgrundade rimlighetsbedömningar.

Bortfallsfelen i skattningarna blir mindre ju mer bortfallsobjekten liknar svarsobjekten i respektive uppräkningsgrupp. Den gruppvisa uppräkningsgruppen, som görs i ULF (bortfallskompensationen) tenderar till att minska bortfallsfelen men kan knappast eliminera dem. Om bortfallet är stort i vissa befolkningsgrupper, t. ex. bland socialbidragstagare, kan det medföra ett avsevärt systematiskt fel i resultatredovisningen av exempelvis utsatta grupper levnadsförhållanden.

2.2.5 Bearbetning

Förutom rena slarvfel vid bearbetningen kan bearbetningsfel förekomma om instruktionerna för dataregistrering, granskning och kodning leder till missuppfattningar. Genom kontrollprogrammen med följande upprättning elimineras merparten av bearbetningsfelen. Några mindre studier av kodningens kvalitet (kodning av socio-ekonomisk grupp, sjukdomar) tyder inte på förekomst av allvarligare systematiska fel.

2.2.6 Modellantaganden

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Samliga rapporter innehåller dels uppgifter om urvalsstorlekar, dels hjälptabeller med vars hjälp approximativa konfidensintervall kan beräknas.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningen genomförs löpande fyra gånger per år. Dessa mätningar summeras till årsundersökningar.

3.2 Framställningstid

Det färdiga registret inkl. vikter och konstruerade variabler föreligger 4-5 månader efter undersökningsårets (kalenderår) slut.

3.3 Punktlighet

Basrapporteringen är klar ca 6 månader efter det andra kalenderåret i en dubbelårgång.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Undersökningen har genomförts med väsentligen samma definitioner och metodik sedan 1975. Möjligheterna till jämförelser över tiden är därför mycket goda.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Trots likheter i definitioner så gör de skilda datainsamlingsmetoderna att direkta jämförelser mellan exempelvis ULF och AKU inte kan göra.

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

ULF-undersökningar utgör i många avseenden en unik datakälla. Många mer begränsade undersökningar utnyttjar ofta ULF-frågor för att kunna använda ULF som referensmaterial.

Inkomst delen i ULF är så långt som det är möjligt begreppsmässigt samordnad med undersökningen av hushållens inkomster (HEK).

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Publikationerna kan beställas från SCB, Publikationstjänsten, 70189 ÖREBRO, telefon 019-17 68 00, fax 019-17 64 44, e-post publ@scb.se.

De finns även tillgängliga i pdf-format via SCB:s hemsida.

Publiceringsplaner redovisas i SCB:s årliga publiceringskatalog.

SCB:s databaser och ULF-hemsidan innehåller ett omfattande tabellmaterial från ULF.

I serien Levnadsförhållanden (Sveriges Officiella Statistik) publiceras i huvudsak fyra typer av rapporter. Komponentrapporterna (sektorsvisa rapporter som i enlighet med fördjupningsprogrammen publiceras vart åttonde år) utgör basrapporteringen från ULF. Utöver basrapporteringen finns en andra rapportvariant som innehåller helhetsbilder över välfärdens fördelning och utveckling. En tredje variant är rapporter om utsatta gruppers situation. Slutligen finns en fjärde typ av rapporter som berör avgränsade, speciella välfärdsproblem. I dagsläget rymmer ULF-anslaget inte mycket mer än de s.k. komponentrapporterna. I vissa fall görs tabellsamlingar tillgängliga på diskett.

De tolv senaste rapporterna i serien Levnadsförhållanden:

- 102 Politiska resurser och aktiviteter 1992-2001
- 103 Fritid 1976-2002
- 104 Offer för våld och egendomsbrott 1978-2002
- 105 Bruk och missbruk, vanor och ovanor Hälsorelaterade levnadsvanor 1980-2002
- 106 Perspektiv på välfärden 2004
- 107 Så bor vi i Sverige Bostäder, boendemiljö och transporter 1975-2002
- 108 Ungdomars etablering Generationsklyftan 1980-2003
- 109 Sysselsättning, arbetstider och arbetsmiljö 2002-2003
- 110 Barns villkor
- 111 Utbildning Nivå och inriktning 1975-2003
- 112 Äldres levnadsförhållanden 1980-2003
- 113 Ohälsa och sjukvård 1980-2005

5.2 Presentation

Rapporterna innehåller i regel tabeller och diagram samt såväl teknisk som kommenterande text

5.3 Dokumentation

I serien Levnadsförhållanden har hittills 17 appendix utkommit. Här ingår såväl tekniska rapporter som olika metodstudier.

Appendix 15: Teknisk rapport avseende 1990-91 års och 1992-93 års undersökningar av levnadsförhållanden.

Appendix 16: The Swedish Survey of Living Conditions - Design and methods
Båda dessa appendix finns tillgängliga på SCB:s hemsida och uppdateras successivt.

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB utför på uppdragsbasis specialbearbetningar av ULF (samtliga årgångar). Forskare och utredare kan efter särskild prövning få tillgång till avidentifierade mikrodata. Numera sker detta i MONA-systemet där de avidentifierade mikrodata ej lämnar SCB utan forskarna som fått tillgång till data kan koppla upp sig mot MONA-databasen. Dokumentation föreligger i form av frågeblanketter, variabeldokumentation och tekniska rapporter. Dessutom dokumenteras ULF

successivt i SCBDOK .

5.5 Upplysningstjänster

Nedanstående personer kan lämna närmare upplysningar om undersökningen:

Chef för Valfärdsprogrammet

Eiwor Höglund Dávila
Tfn: 08-5069 4556
E-mail: eiwor.hoglund@scb.se

Fritid

Göran Nordström
Tfn: 08-5069 5015
E-mail: goran.nordstrom@scb.se

Politiska resurser

Lars Häll
Tfn: 08-5069 5030
E-mail: lars.hall@scb.se

Jessica Persson
Tfn: 08- 5069 4427
E-mail: jessica.person@scb.se

Trygghet och säkerhet

Lars Häll
Tfn: 08-5069 5030
E-mail: lars.hall@scb.se

Utbildning

Lars Persson
Tfn: 08-5069 5028
E-mail: lars.p.persson@scb.se

Statistiska metoder och analyser

Göran Råbäck
Tfn: 5069 4022
E-mail: goran.raback@scb.se

Hälsa, familj och sociala relationer

Ingrid Sjöberg
Tfn: 08-5069 5033
E-mail: ingrid.sjoberg@scb.se

Gunilla Davidsson
Tfn: 08-5069 4397
Gunilla.davidsson@scb.se

Ekonomi

Per Olof Fredriksson
Tfn: 08-5069 4931
E-mail: perolof.fredriksson@scb.se

Sysselsättning

Cecilia Skjöld
Tfn: 08-5069 5041
E-mail: cecilia.skjold@scb.se

Tabellframställning och databeredning

Per-Olof Fredriksson
Tfn: 08-783 4931
E-mail: perolof.fredriksson@scb.se

Eva Lundin Högstorp
Tfn: 08-783 5039
E-mail: eva.hogstorp@scb.se

Göran Råbäck
Tfn: 5069 4022
E-mail: goran.raback@scb.se

Fax: 5069 4005